

Že klije

Iz evangelija po Luku 15,11-32

In rekel je: »Neki človek je imel dva sina. Mlajši med njima je rekel očetu: ›Oče, daj mi delež premoženja, ki mi pripada!« In razdelil jima je imetje.

Čez nekaj dni je mlajši sin spraval vse stvari skupaj in odpotoval v daljno deželo. Tam je z razuzdanim življenjem pognal svoje premoženje. Ko je vse zapravil, je v tisti deželi nastala huda lakota in začel je trpeti pomanjkanje. Šel je in se pridružil nekemu meščanu tiste dežele, ki ga je poslal na svoje posestvo past svinje. Želel se je nasititi z rožiči, ki so jih jedle svinje, pa mu jih nihče ni dal. Šel je vase in dejal: ›Koliko najemnikov mojega očeta ima kruha v obilju, jaz pa tukaj umiram od lakote. Vstal bom in šel k očetu in mu rekel: Oče, grešil sem zoper nebo in pred teboj. Nisem več vreden, da bi se imenoval tvoj sin. Vzemi me za enega od svojih najemnikov.‹ In vstal je ter šel k očetu.

Ko je bil še daleč, ga je oče zagledal in se ga usmilil; pritekkel je, ga objel in poljubil. Sin mu je rekel: ›Oče, grešil sem zoper nebo in pred teboj. Nisem več vreden, da bi se imenoval tvoj sin.‹ Oče pa je naročil svojim služabnikom: ›Brž prinesite najboljše oblačilo in ga oblecite! Dajte mu prstan na roko in sandale na noge! Pripeljite pitano tele in ga zakoljite ter jejmo in se veselimo! Ta moj sin je bil namreč mrtev in je oživel; bil je izgubljen in je najden.‹ In začeli so se veseliti.

Njegov starejši sin pa je bil na polju. Ko se je domov grede približal hiši, je zaslišal godbo in ples. Poklical je enega izmed služabnikov in ga vprašal: ›Kaj je to?‹ Ta mu je rekel: ›Tvoj brat je prišel in oče je zaklal pitano tele, ker je dobil zdravega nazaj.‹ Razjezil se je in ni hotel vstopiti. Njegov oče je prišel ven in ga pregovarjal. On pa je očetu odgovoril: ›Glej, toliko let ti služim in nikoli nisem prestopil tvojega ukaza, pa mi nisi še nikoli dal kozliča, da bi se poveselel s svojimi prijatelji. Ko pa je prišel ta tvoj sin, ki je z vlačugami uničil tvoje premoženje, si mu zaklal pitano tele.‹ On pa je rekel: ›Otrok, ti si vedno pri meni in vse, kar je moje, je tvoje. Poveseliti in vzradostiti pa se je bilo treba, ker je bil ta, tvoj brat, mrtev in je oživel, ker je bil izgubljen in je najden.‹«

... da bi skrbel za kal novega življenja, njegovo Besedo v tebi, družini, bratstvu ...

⊕ Jezusu ni dovolj, da pove priliko o izgubljeni ovci in drahmi (prim. Lk 1,1-10). Svoje poslušalce vztrajno potisne še dlje in jim razodene, kdo se skriva za obleko pastirja in žene, ki iščeta in se razveselita, ko najdeta, kar je bilo izgubljeno: Oče. Tretja prilika v Lk 15 nas popelje v hišo, v kateri živi oče z dvema sinovoma. Dvojice bratov v Svetem pismu nikoli ne napovedujejo nekaj dobrega: Kajn in Abel, Izak in Izmael, Jakob in Ezav, vse do dramatične zgodbe Jožefa in njegovih bratov, ki ga celo prodajo. Tudi v tej priliki si brata ne izmenjata niti ene besede. Vsak se pogovarja samo z očetom: pravičnim možem, ki sinu izroči ne samo delež dediščine, ki mu pripada po dednem pravu, ampak tudi svoje življenje. Oče ve, da mora sin na pot: je »mlajši«, in če ne bo odšel na pot, ne bo odrasel. Ve pa tudi, da ni dovolj imeti nekaj denarja, da lahko živi življenje. Da lahko živiš, potrebuješ življenje, torej odnos, prijateljstvo, naklonjenost, sposobnost ustvarjati odnose: to je »življenje«, ki ga oče doda k deležu sinove dediščine.

⊕ Izbire mlajšega sina se izkažejo za napačne, pogubne, neuspešne. Zanesel se je na svoje imetje in stvari, ki so mu predstavljale gotovost, so v kratkem času pošle. Ko ostane s praznim želodcem, je pripravljen sprejeti kakršno koli hrano in družbo (rožiče in prašiče), ni pomembno, ali so neprijetnega okusa in nečisti: pomembno je ne umreti od lakote. Od sanj, s katerimi je odšel na pot, so mu zdaj ostale le osnovne telesne potrebe, cilj dneva je postalo preživetje. Lakota pa ima moč, da v njem

prebudi spomin: v bolečini se prikaže obraz, obraz očeta in njegove pravičnosti. V njegovi hiši imajo tudi služabniki svoje dostojanstvo.

⌚ Očetov sprejemajoči objem, ki ga nameni izgubljenemu sinu, je ena izmed največjih strani v evangeliju: brezno ljubezni, ki ga srce težko razume. Pravični oče je najbolje, na kar lahko upa sin na tem svetu. Dobri Oče pa je tisto, kar nas čaka v nebesih. Mrtvemu sinu, ki se je vrnil, oče vrne objem in poljub, svete geste odnosa, brez katerega ni mogoče živeti. Brez naklonjenosti, doma, ljubeče skrbi tistega, ki nas pričakuje, se naš obstoj omeji na želodec: kako ga napolniti, postane smisel našega vsakdana. Človek niso samo njegove potrebe. Človek so tudi njegove sanje, njegovo hrepenenje po rasti, njegove želje, svete ambicije. Vsi ljudje so veliko več kot svoj želodec. Cerkev je na zemlji objem Očeta, ki vsakemu otroku vrača visoko mero življenja, čudovito poklicanost človeškega bitja: biti za drugega. Mreža bratskih odnosov nas spomni, da ne živimo za jed, ampak jemo, da bi živeli v občestvu, in hrana, ki zagotavlja življenje, je tista, ki si jo delimo na evharistični način.

⌚ Prilika nas pelje od hiše proti polju, kraju spomina na prvi bratomor v zgodovini: Kajn na polju ubije Abela (prim. 1 Mz 4). Oče starejšega sina najde prav tam, tam, kjer se je polje spremenilo v puščavo, saj je kljub temu da je ostal, sin presekal mostove z vsemi: bil je brez očeta in brez veselja podelitve z bratom. Brez odnosov postanemo grdi, pogled se nam zatemni, obsodbe postanejo težke, ne prenesemo več veselja, vse postane krivica in v duši se zakorenini grenkoba spotike: vsaka gesta in beseda postaneta krivica. Umakniti se in ne prisostvovati praznovanju: na ta način skuša starejši sin kaznovati očeta, krivega, ker ni zadržal zase ne svojega premoženja ne življenja samega. Da lahko sprejmemo dar, moramo biti živi. Prilika ostane odprta. Ali bo očetovi ljubezni uspelo priklicati v življenje tudi starejšega sina? Oče ve, da bodo njegovi otroci zares svobodni ljudje, če bodo zmogli sesti k mizi z brati in sestrami.

Za poglobitev – če želiš.

»Kdor ne zna poslušati brata, kmalu ne bo znal poslušati niti Boga; tudi pred Bogom bo vedno on govoril. Tukaj se začne smrt duhovnega življenja in nazadnje ne ostane drugo kot duhovno govoričenje, bratsko pokroviteljstvo, ki se konča v veliko lepih in pobožnih besedah. Kdor ne zna dolgo poslušati in bo potrpežljivo govoril, ne da bi se zares dotaknil drugega, se nazadnje tega sploh ne bo več zavedal.«

(iz knjige *Skupno življenje*, D. Bonhoeffer)